

ISSN 2521-1366 (Online), ISSN 2415-802X (Print)

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

***Альманах
наукового товариства «Афіна»
кафедри культурології та музеєзнавства***

Випуск 18

Засновано у 2003 році

Рівне – 2018

ББК 71.0
А 43
УДК 008:168.522

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології та музеєзнавства. Вип. 18 / За ред. проф. В. Г. Виткалова. Рівне: РДГУ, 2018. 195 с.

Головний редактор:

Виткалов С.В. – доктор культурології, професор, культурології та музеєзнавства РДГУ

Редакційна колегія:

- Волков С.М.** – доктор культурології, професор, заступник директора з наукової роботи Інституту культурології НАМУ
- Виткалов В.Г.** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри культурології та музеєзнавства РДГУ (заступник головного редактора, відповідальний секретар)
- Випих-Гавронська А.** – доктор мистецтвознавства (габілітований), професор, проректор відділу розвитку Академії ім. Я. Длугоша (Польща)
- Петрова І.В.** – доктор культурології, професор, завідувач кафедри культурно-дозвілєвої діяльності КНУКіМ
- Єфіменко А.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор Українського Вільного університету (Мюнхен, Німеччина)
- Пелех Ю.В.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор із науково-педагогічної та навчально-методичної роботи РДГУ
- Потанчук Т.В.** – доктор педагогічних наук, професор кафедри пісенно-хорової практики та постановки голосу РДГУ
- Круль П.Ф.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри теорії та історії виконавського мистецтва ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка»
- Кушнарєнко Н.М.** – доктор педагогічних наук, професор, проректор із наукової роботи ХДАК
- Постоловський Р.М.** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ
- Сабадаш Ю.С.** – доктор культурології, професор кафедри культурології та інформаційної діяльності Маріупольського державного університету
- Стоколос Н.Г.** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри релігієзнавства і теології Національного університету „Острозька академія”
- Костюк Л.К.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології і музеєзнавства РДГУ, керівник СНТ «Афіна»
- Швецова-Водка Г.М.** – доктор історичних наук, професор кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи РДГУ
- Яремко-Супрун Н.О.** – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичного фольклору РДГУ

Рецензент:

Гончарова О.М. – доктор культурології, професор Київського національного університету культури і мистецтв

Науковий редактор і упорядник випуску – **проф. Виткалов В.Г.**

Видання зареєстровано ISSN International Centre (Paris, FRANCE):
ISSN 2521-1366 (Online), ISSN 2415-802X (Print)

Видання індексується Google Scholar, РИИЦ (РФ), Index Copernicus (Польща), «Cosmos» (США) та «Research Gate» (Німеччина)

Редакція не завжди поділяє точку зору автора. За точність наведених цитат, імен, прізвищ, дат відповідальність несуть автори.

Друкується за рішенням вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 11 від 24.11.2017 р.)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р. Зареєстровано Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.

УДК 73.03+73.05

**PUBLICART ЯК СУЧАСНА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ПРАКТИКА:
ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД**

Глушук Оксана Георгіївна – старший викладач,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
ORCID ID 0000-0002-1898-3426

glushchuk79@gmail.com;

Бартош Катерина Сергіївна – здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
katiabartoshzhylko@gmail.com

Розглядається публік-арт як сучасна культурно-мистецька практика. Такий різновид мистецької діяльності на сучасному етапі розвитку соціокультурної сфери відображає провідні тенденції художнього життя у соціумі. Виявлено найбільш яскраві приклади громадської активності сучасних вітчизняних і зарубіжних митців, пов'язані з колективними проектами та фестивалями публік-арт. Визначається можливість розвитку в Україні оригінальних форм і методів публічного мистецтва.

Ключові слова: публік-арт, культурно-мистецькі практики, сучасне мистецтво, міське середовище, публічний міський простір.

Постановка проблеми. Питання тлумачення поняття «сучасні культурно-мистецькі практики» сьогодні залишається до кінця не з'ясованим, як і загалом сучасне мистецтво. Даний термін виник у минулому столітті в ході становлення авангардистських стратегій у мистецтві, пов'язаних із новим вектором, спрямованим на освоєння не типових майданчиків для презентації художніх творів. На сучасному етапі суспільного розвитку для цих практик характерні спеціальні способи комунікації з глядачем, суб'єктивним сприйняттям, оскільки ця комунікація відбувається часто у неспеціалізованих просторах. Акціонізм, флешмоб, стріт-арт, публік-арт – усі ці практики функціонують у публічних просторах сучасних міст. У даному контексті особливе місце посідає публік-арт (publicart), що у нинішніх історико-політичних і соціокультурних умовах набув популяризації, отримав нове звучання, а відтак потребує вивчення і осмислення. Корисним у цьому зв'язку буде й аналіз зарубіжного досвіду організації подібних практик.

Останні дослідження та публікації. Окремі аспекти публік-арту, його взаємодії з простором міста розривають у своїх дослідженнях О. Чепелик [9, 10]; Д. Заєць [4]; Н. Мусієнко [7]; А. Алексеева [1] та ін.

Мета статті – виявити особливості розвитку культурно-мистецьких практик сучасного публік-арту на прикладі аналізу вітчизняного і зарубіжного досвіду.

Виклад основного матеріалу. Проблема розвитку мистецтва у публічних просторах є достатньо актуальною у дослідженні сучасної соціокультурної сфери. Об'єкти сучасного мистецтва у публічному просторі, або public art, стали невід'ємною частиною багатьох міст у світі, де можна спостерігати процеси оновлення засобами культури, тобто розвиток міського середовища за рахунок культурних проектів.

Для України це відносно новий процес і хоча проекти public art лише починають освоювати вітчизняні простори, у різних містах подібні ініціативи вже вдало реалізовані завдяки міжкультурному обміну, практичному досвіду іноземних художників, що працюють у нашій країні. Чимало вітчизняних діячів сучасного мистецтва беруть участь у міжнародних виставках, конференціях та симпозіумах, проходять стажування, працюють та проживають за межами України. Тому сьогодні чітко окреслюються дискусійні питання для формування єдиної стратегії, насамперед, актуальності реалізації публік-арту, спрямування його розвитку, враховуючи суспільні думки і потреби.

У загальному розумінні публік-арт часто сприймається як спосіб об'єднання різновекторних феноменів у сучасній художній та урбаністичній практиці, пов'язаній з мистецтвом. У сучасній науковій думці єдиного тлумачення поняття «publicart» немає. Найпростіше визначення publicart зводиться до того, що такі культурно-мистецькі практики знаходяться поза традиційним експозиціонуванням; а у вузькому сенсі – художнього простору, мистецтва, що існує поза музеєм і галереєю.

Інколи акцент робиться на протиставленні publicart мистецтву приватному, з конотацією протиставлення бідного – багатому, державного – приватному. Однак, очевидним є те, що у всіх цих

випадках неможливо охопити весь спектр технік та підходів, пов'язаних із сучасним publicart. Дане явище стало занадто широким, щоб зрозумілі економічні та соціальні механізми допомогли знайти загальну опору цьому культурно-мистецькому феномену.

У більшості вітчизняних наукових досліджень, присвячених окресленій проблематиці, використовуються терміни і «publicart», і «публічне мистецтво». Англomовний варіант застосування терміну пояснюється тим, що його буквальний переклад призводить до втрати хронологічного й культурологічного змістів та стає синонімом «монументального мистецтва». На це звертає увагу Н. Мусієнко у своїй науковій розвідці «PublicArt у просторі сучасного міста. Київська практика» [1]. На наш погляд, український переклад англomовного прототипу publicart – «паблік-арт», відповідає критеріям першоджерела, що тлумачать його як мистецтво як таке; спосіб представлення мистецтва публіці; роль цієї ж публіки у створенні та прийнятті твору; уявлення художника про характер своєї роботи тощо. Тому у нашому дослідженні використовуємо обидва варіанти.

Прагнучи усвідомити сутність publicart у нинішніх реаліях, вітчизняні практики і теоретики не враховують той чинник, що дана культурно-мистецька практика за кордоном розпочала свій розвиток ще з 1960-х років, коли для багатьох художників, які працювали над публічними проектами, ставало очевидним, що роль візуального мистецтва у позитивній трансформації сучасного урбанізованого середовища, не повинна зводитися лише до прикрашання дорогих центральних площ мегаполісів, чи переосмислення традиційних жанрів монументального мистецтва, на кшталт воєнного меморіалу. Вже тоді постала очевидна вимога у зверненні до менш конвенційних практик. Спираючись на західні концепції тлумачення публічного мистецтва, дослідники ніби прагнуть переступити кілька шаблів розвитку самого міського простору, при цьому не враховуючи контекст того соціального середовища, у якому відбувається життя соціуму.

Сьогодні у США та Європі програми паблік-арту включені до планів благоустрою міст, найактивнішими з яких є Нью-Йорк, Лондон, Берлін та Вена, де створення художніх об'єктів так чи інакше закладено у бюджет будь-якого нового масштабного будівництва. В Нью-Йорку твори паблік-арту зустрічаються майже всюди – їх так багато, що в місті видано кілька путівників стосовно творів сучасного вуличного мистецтва.

Найзнаменитішим є проект «Хмарні ворота» А. Капура у вигляді гігантської квасолі, встановленого у м. Чикаго. Його популярність за кількістю зроблених фотографій може зрівнятися хіба що зі статуєю Свободи. А скульптура «Love» Р. Індіани дала назву парку у м. Філадельфія і спричинила хвилю копіювання по всьому світу.

В Україні ж підтримка сучасного мистецтва – важливе політичне рішення для місцевих і державних органів влади. У цьому соціальному плані рішення організації фестивалю паблік-арту можна розцінювати як вагомий крок у піар-кампанію міста.

Сучасний паблік-арт – це своєрідний інструмент замовника, за допомогою якого той вирішує власні завдання у сфері декору, реклами, приваблення додаткової аудиторії. Оскільки мова йде про громадський простір, то й замовником у даному випадку виступають міська влада, великі корпорації, або приватні особи.

Окрім того, завдяки цьому вирішуються такі завдання, як маркетинг простору міста, інтеграція міського бренду, формування нових маршрутів та моделей поведінки злиття мистецтва і дизайну середовища, створення досвіду взаємодії різних матеріалів, технології та кольорів. У міському середовищі виникають нові типи закладів культури – наприклад, музей сучасного мистецтва. Тобто створюється характерне продовження експозиції у місті з метою пробудження інтересу місцевих мешканців до нової інституції.

Варто зауважити, що особливого значення набувають тимчасові проекти паблік-арту, які тривають лише певний час, переважно один місяць. Влада, як правило, не в повній мірі використовує формат тимчасових проектів, тоді коли вони здатні візуалізувати конкретну проблему, і навіть вплинути на зміну середовища. Адже саме вони здатні найкраще стимулювати притік туристів до міста.

Сучасні практики паблік-арту виховують нову генерацію вуличних художників, яких до цього не було. Нове покоління вже по іншому відчуває середовище, воно автономно та без особливої підтримки реалізує свої художні стратегії. Завдяки новим технологіям, зокрема мережі Інтернет, розширилися комунікативні можливості вітчизняних митців і, як наслідок, можливості для творчості.

Багатовекторність культурних зв'язків, участь на рівних із закордонними авторами в інтернаціональних проектах визначається як активністю сучасних художників, так і зручним географічним розташуванням України у центрі Європи.

Різноплановий характер публічних просторів (*відкритих* – площі, майдани, вулиці; *закритих* – державні заклади, навчальні заклади, лікарні тощо) передбачає різні стратегії митця, а саме: привернення уваги, естетизацію, створення зон психологічного комфорту. Художники, пропонуючи інсталяції, графіті у нестандартному місці, демонструють демократизм сучасного мистецтва, його відкритість до співпраці.

Публічний простір, з яким працюють сучасні художники – це простір, де людина має можливість виокремитися. Культурно-мистецькі практики сучасних художників точно вписуються у модель сучасного ідеального публічного простору французького філософа і соціолога А. Лефевра. У своїй теорії «права на місто» він стверджує, що всі міські простори повинні відповідати інтересам усіх жителів міста, а не лише тих, хто цими просторами володіє. Акції, флешмоби та інші арт-практики і легітимізують право художника на переформатування простору – як право на місто [6].

У твори паблік-арту вкладається певна філософія, наприклад роботи художниці Е. Харві (США) – це тимчасові проекти, які вона створює крейдою на сходах і мостових, які швидко затоптуються. Так вона підкреслює ефемерність культури і людського життя з усіма його традиціями [2].

Здебільшого паблік-арт функціонує як певні позитивні установочні фрази, важливі для підтримки настрою (позитивне мислення). Тому воно є характерним маркером процесів регенерації території, зокрема індустріального середовища. Приміром у м. Рівне в травні 2019 р. у рамках фестивалю «Французька весна» на стіні Палацу дітей та молоді (вул. Князя Володимира, 10) з'явився мурал із зображенням леопарда, який символізує сонце, світло та захист. Над його створенням працював французький стріт-арт художник Marko93 спільно з волонтерами Платформи взаємодій «Простір». «Географія» творів цього художника досить широка – від Ріо-де-Жанейро до Гонконгу. Окрім того, його роботи прикрашають стіни Міністерства культури Франції, створені на замовлення самого Міністерства [8]. Ще одним яскравим зразком у м. Рівне є перший в Україні digital-мурал (вул. Коновальця, 7), який офіційно презентували 15 листопада 2018 р. Стінний розпис, над зображенням якого працювали художники луцького творчого об'єднання «Magic Art Group» оцифрували завдяки безкоштовному мобільному додатку з App Store або Play Маркету, який «оживлює» картину. На думку місцевих волонтерів, подібні зображення у громадських місцях повинні здійснювати позитивний вплив, уселяти надію і підтримувати віру в майбутнє. Цей проект вдалося реалізувати за підтримки Українського культурного фонду, який надав 423 тис. грн. [5].

Завдяки запуску нових програм по реалізації художніх проектів publicart у міському середовищі здійснюється розпізнавання точок взаємного інтересу мистецтва та міста, а також дослідження способів їх взаємодії, адекватних соціуму та культурному життю міст. Основна функція паблік-арту – виробництво різних форм публічності й моделей комунікативних практик.

Одним із головних завдань даних проектів є стимулювання громадської та професійної дискусій про роль і можливості паблік-арту в сучасному міському середовищі.

Стратегічний напрям взаємодії актуального мистецтва в громадських просторах, започаткований Міжнародним фестивалем соціальної скульптури в Києві, продовжений у проектах Міжнародного мистецького фонду «Ейдос», директором якого є К. Занфі. У липні 2008 р. на алеї К. Малевича започатковано проект «Сучасне мистецтво у публічному просторі». Яскравими зразками стали інсталяція В. Сидоренка «Де-персоналізація», що звертається до однієї з найактуальніших проблем сучасного світу – самоідентифікації та вулична скульптура художниці Ж. Кадирової «Лавки-графіки» – пластичною імітацією графіків показників економічного зростання [10].

Відома українська дослідниця паблік-арту та практикуюча художниця О. Чепелик стала ініціатором I Міжнародного фестивалю соціальної скульптури у 2007 р.; вона є автором кількох проектів публічного мистецтва в Україні й за кордоном. Так, проект «НЕМОВЛЯТЬКА» (2008 р.) спрямований на розкриття понять простору, соціуму, коду існування та життя людей на прикладі теми маніпулювання й використання суспільства для політичних і рекламних цілей. За формою це багатошарова проекція відео зображень немовлят на стіну одного з будинків Андріївського узвозу. Художній твір формувався в результаті синтезу традиційної архітектури та відео проекції на фасад, що стало інноваційним для урбаністичних просторів міст України [10].

Ще один із проектів О. Чепелик «Хмарочоси, прощайте!» поєднував у собі нагальне соціальне повідомлення та східну естетику світла. Так, 17 червня 2010 р. художниця здійснила «артінтервенцію небесних ліхтариків», які водночас імітували хмарочоси в урбаністичному просторі міста [10].

Виходячи з того, що паблік-арт позиціонує себе як феномен, головним чином якого є, власне, інтерпретація його тлумачення та приналежності, можна зробити певні висновки. По-перше, залишається спірним питання визначення проблеми паблік-арту, її актуальності, оскільки українське суспільство і на

сьогодні зберігає рудиментальні соціалістичні уявлення про приналежність мистецтва, яке виставляється на вселюдний огляд. По-друге, існуючі в Україні проекти зі створення публік-арту аналогічного західним зразкам не є у повній мірі оригінальними. Це прослідковується у намаганні копіювати закордонний досвід, взаємодіяти з місцевими громадами «communities», які помилково ототожнюються з мешканцями певного мікрорайону міста. Це абсолютно різні поняття, відмінність яких полягає у відсутності об'єднуючої мети діяльності. Спроби створення публічного мистецтва повинні, в першу чергу, бути продиктовані внутрішньою необхідністю, бажанням. На разі поодинокі спроби облаштувати міський простір здійснюються міськими волонтерами та членами громадських платформ.

По-третє, все те, що стосується радикальних художніх жестів у формі подачі даного виду мистецтва. Досить часто акцент робиться на вираженні ідеї (концепції) твору, а питання форми ігноруються. Насправді ж у зарубіжних зразках публік-арту, окрім ідейного наповнення, існує складна форма твору, де поєднані і досвід класичного мистецтва, і використання новітніх технологій.

Загалом, варто зазначити, що сучасні культурно-мистецькі практики, зокрема публік-арт повинні бути зосереджені на пошуку власної ідентичності, створення своєрідного творчого продукту, звільнившись від прагнення наслідування зарубіжним зразкам сучасного мистецтва.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Публік-арт як художньо-мистецька практика стала достатньо поширеним явищем не лише у зарубіжних країнах, а й на вітчизняних теренах. З'явилися нові гравці на полі сучасного мистецтва, нові інституції, які їх представляють, а також відбулися певні зміни власних стратегій у традиційних інституціях соціокультурної сфери. Зростаюча мобільність вітчизняних авторів дозволяє долучитися до сучасних міжнародних тенденцій, продукуючи нові для України художні вектори.

Перспективами подальших дослідження є питання функціонування публік-арту, які торкається проблем легітимізації сучасного мистецтва, подолання його маргінальності та отримання соціального статусу і, відповідно, впливу на соціальне замовлення щодо формування міського середовища.

Список використаної літератури

1. *Алексєєва А.* Польові дослідження публічного простору ArtUkraine. 2010. № 4 (17). С. 158-161.
2. *Аллахвердієва Н.* Об опыте реализации публік-арт проектов. URL: <https://medium.com>
3. *Єфімова А.* Public art як феномен сучасного мистецтва: український досвід. *Вісник Львів. нац. акад. мистецтв.* Вип. 22. С. 100-113.
4. *Засць Д. О.* Публічне мистецтво та актуалізація соціальної пам'яті у міському просторі Харкова. URL: <https://sites.google.com/site/laborskult/projects>.
5. *Карц Б.* У м. Рівне «оживили» летючих слонів. URL: <https://radiotrek.rv.ua>
6. *Лефєєв А.* Социальное пространство. URL: <http://magazines.russ.ru/nz/2010/2/le1.html>
7. *Мусієнко Н.* Public Art у просторі сучасного міста. Київська практика. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Spdr/2010_7/136-149.pdf.
8. *Тус А.* Французький художник у Рівному створив мурал, який захищатиме місто <https://rivnepost.rv.ua>
9. *Чепелик О. В.* Public art: співвідношення форм і смислів, або Розглядаючи сучасне візуальне мистецтво в урбаністичних просторах. URL: <https://sites.google.com/site/laborskult/projects>.
10. *Чепелик О. В.* Взаємодія архітектурних просторів сучасного мистецтва та новітніх технологій або мультимедійна утопія. Київ: Хімджест, 2009. 260 с.

References

1. *Aleksyeyeva A.* Polovi doslidzhennya publichnoho prostoru ArtUkraine. 2010. № 4 (17). S. 158-161.
2. *Allakhverdyyeva N.* Ob opyte realizatsyy pablyk-art proektov. URL: <https://medium.com>
3. *Yefimova A.* Public art yak fenomen suchasnoho mystetstva: ukrayinskyu dosvid. *Visnyk Lvivskoyi natsionalnoyi akademiyi mystetstv.* Vyp. 22. S. 100-113.
4. *Zayets D. O.* Publichne mystetstvo ta aktualizatsiya sotsialnoyi pam'yati u miskomu prostori Kharkova. URL: <https://sites.google.com/site/laborskult/projects>.
5. *Karts B.* U m. Rivne «ozhyvyly» letyuchykh sloniv. URL: <https://radiotrek.rv.ua>
6. *Lefevr A.* Sotsyalnoe prostranstvo. URL: <http://magazines.russ.ru/nz/2010/2/le1.html>
7. *Musiyenko N.* Public Art u prostori suchasnoho mista. Kyivivska praktyka. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Spdr/2010_7/136-149.pdf.
8. *Tys A.* Frantsuzkyu khudozhnyk u Rivnomu stvoryv mural, yakyy zakhyschatyme misto <https://rivnepost.rv.ua>
9. *Chepehlyk O. V.* Public art: spivvidnoshennya form i smysliv, abo Roz-hlyadayuchy suchasne vizualne mystetstvo v urbanistychnykh prostorakh. URL: <https://sites.google.com/site/laborskult/projects>.
10. *Chepehlyk O. V.* Vzayemodiya arkhitekturnykh prostoriv suchasnoho mystetstva ta novitnikh tekhnolohiy abo multymediyna utopiya. Kyiv: Khimdzhest, 2009. 260 s.

**PUBLICART КАК СОВРЕМЕННАЯ КУЛЬТУРНАЯ ПРАКТИКА:
ОТЕЧЕСТВЕННЫЙ И ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ**

Глушук Оксана Георгиевна – старший преподаватель, Ривненский государственный гуманитарный университет, Ривне
ORCID ID 0000-0002-1898-3426
glushchuk79@gmail.com;

Бартош Екатерина Сергеевна – соискатель высшего образования второго (магистерского) уровня, Ривненский государственный гуманитарный университет, Ривне
katiabartoshzhylko@gmail.com

Рассматривается публич-арт как современная культурная практика. Такая разновидность художественной деятельности на современном этапе развития социокультурной сферы отражает тенденции художественной жизни в социуме. Выявлены наиболее яркие примеры общественной активности современных отечественных и зарубежных художников, связанные с коллективными проектами и фестивалями публич-арт. Определяется возможность развития в Украине оригинальных форм и методов публичного искусства

Ключевые слова: публич-арт, культурные практики, современное искусство, городская среда, публичное городское пространство.

**PUBLICART AS A MODERN CULTURAL AND ARTISTIC PRACTICE:
DOMESTIC AND FOREIGN EXPERIENCE**

Glushchuk Oksana – Senior Lecturer, Rivne State Humanitarian University, Rivne;
Bartosh Katerina – the applicant of higher education of the second (master's) level Rivne State Humanitarian University, Rivne

The article deals with the article public art, that is considered as a modern cultural and artistic practice. This type of artistic activity at the present stage of development of the socio-cultural sphere reflects the main tendencies of artistic life in society. The most vivid examples of public activity of contemporary native and foreign artists, associated with collective projects and festivals of public art have been considered. The possibilities of the original forms and the methods of public art development in Ukraine have been determined.

Key words: public art, cultural and artistic practices, contemporary art, urban environment, public urban space.

UDC 73.03+73.05

**PUBLICART AS A MODERN CULTURAL AND ARTISTIC PRACTICE:
DOMESTIC AND FOREIGN EXPERIENCE**

Glushchuk Oksana – Senior Lecturer,
Rivne State Humanitarian University, Rivne;
Bartosh Katerina – the applicant of higher education of the second (master's) level Rivne State Humanitarian University, Rivne

The purpose of the article is to identify the features of the development of cultural and artistic practices in contemporary public art, taking into account the native and the foreign experience.

Research methods. The methods of comparative analysis and synthesis have been applied in the research.

Results. The problem of art development in public spaces is quite relevant in the study of contemporary socio-cultural sphere. Modern art objects in public space, or public art, have nowadays become an integral part of many cities through the world, where one can observe the processes of updating by means of culture, namely, the development of the urban environment through cultural projects. This is a relatively new process for Ukraine, and although public art projects are only beginning to develop domestic spaces, such initiatives have already been successfully implemented in many cities thanks to the intercultural exchange and practical experience of foreign artists working in our country. Also, many national modern artist participate in international exhibitions, conferences and symposia, internships, work and live abroad. Therefore, today the problem questions have been clearly defined concerning the formation of a unified strategy, first of all, the relevance of the public art implementation, its vectors of development, taking into account public opinion and needs.

Owing to the launch of new programs for public art projects implementation in the urban environment, it has been identified the points of mutual interest in art and the city, as well as studying of their interaction, adequate to the social and cultural life of cities. The main function of public art is the production of various forms of publicity and models of communicative practices. One of the main tasks of these projects is to stimulate public and professional discussions about the role and potential of public art in the modern urban environment.

Modern cultural and artistic practices, in particular, public art, should be focused on finding their own identity, creating a kind of art product, free from the desire to imitate foreign patterns of contemporary art.

Novelty. Special literature reveal some aspects of the public art development in Ukraine and other countries, but the parallel between foreign and domestic experience hasn't been defined yet. That's the scientific novelty of the article.

Practical meaning. The results of the research can be used in the analysis of the contemporary cultural and artistic process in the socio-cultural space, the study of the results of the realized art projects of public art.

Key words: public art, cultural and artistic practices, modern art, urban environment, public city space.

Надійшла до редакції 23.11.2018 р.

ЗМІСТ

<i>Постоловський Р. М.</i> Вітальне слово	3
<i>Виткалов С. В., Виткалов В. Г.</i> Культурна діяльність як предмет наукового аналізу	4

Розділ I. ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА РЕТРОСПЕКТИВА ЛЮДСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ

<i>Бондарчук Я. В.</i> Відображення найдавніших культів у сакральних календарях палеоліту	8
<i>Чечельницька Г. В.</i> Крос-культурні компетенції в процесі крос-культурної взаємодії	16
<i>Марцинковський С. Л., Марцинковська І. М.</i> Україна та європейський культурно-освітній простір	22
<i>Кучина Н.І., Поліщук А. В.</i> Розвиток клубної діяльності в історичному аспекті	28
<i>Глушук О. Г., Малійчик В. С.</i> Рівненщина крізь призму державного архіву Рівненської області	34
<i>Логвиченко А. С., Казначєєва Л. М.</i> Діяльність музеїв м. Новоград-Волинського	39
<i>Підцерковна Я. Й., Павлунь В. Р.</i> Дитяче умеблювання в інтер'єрі поліської хати: колиска	45

Розділ II. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Діба О. П., Тадля О. М.</i> Компетентнісно-орієнтовані завдання в системі вищої освіти у сфері культури і мистецтв	53
<i>Давидовський К. Ю.</i> Синтез видів музичної пам'яті як методологічний чинник подолання естрадного хвилювання у студентів виконавських факультетів закладів музичної освіти	59
<i>Кобрин Н. В.</i> Особливості аудіальних форм роботи на уроках української музики у спеціалізованій освіті	65
<i>Обух Л. В.</i> Особливості підготовки менеджерів музичної культури у вищих мистецьких навчальних закладах	72
<i>Мельничук Ю С.</i> Начальна вистава як засіб розкриття фахових здібностей студентів	77
<i>Лобан Т. Й.</i> Анатомія танцю як складова у підготовці майбутнього хореографа	83
<i>Мохнюк Р. С.</i> Культуротворча складова майстер-класів у системі андрагогіки	87
<i>Самохвалова А. І., Онищенко Н. Г.</i> Проблеми викладання еколого-правових дисциплін на прикладі курсу «Екологічне право» у технічних вищих навчальних закладах	94
<i>Натаров В. П.</i> Деякі методичні прийоми управління інформацією діяльністю студентів на лекції	98
<i>Стихун Н. В.</i> Розвиток професійної майстерності вчителів засобами театрального мистецтва у сучасних умовах загальноосвітньої школи	103
<i>Гаврилюк Л. В., Казначєєва Л. М.</i> Формування творчої особистості у літературно-мистецькій студії Сарненського районного будинку дітей та молоді	109
<i>Романюк О. В.</i> Організація функціонального простору для початкових класів	114

Розділ III. КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ПАРАДИГМА УКРАЇНИ В РОЗМАЇТТІ ВИЯВІВ

<i>Маркевич Л. А.</i> Від історичної генези балетної форми до театральньо-сценічного коду національної балетної вистави	120
<i>Волошина Л. П.</i> Класичний танець як основний напрям хореографічної освіти	127
<i>Шевченко М.</i> Муніципальна капела бандуристів м. Івано-Франківська: історія становлення, творча діяльність, мистецькі здобутки	133
<i>Легка І. П.</i> Фундаментальні принципи обробки танцювального фольклору та методи їх використання в народно-сценічній хореографії	137
<i>Цімох Н. І.</i> Становлення та розвиток жанрів радянського телебачення	143
<i>Чорна К. В.</i> Феномен інфотейнменту в телевізійних програмах	148
<i>Ляхтюк І. Р.</i> Перекладання барокової органної музики для баяна : на прикладі органної токати і фуги Ре- Мінор Й. С. Баха	153
<i>Чикалюк Г.</i> Історіографія досліджень музичного життя Рівненщини доби державної незалежності України	157
<i>Велінець Б.</i> Колекціонування творів ювелірного мистецтва : специфіка утворення зібрань	164
<i>Глуцук О. Г., Бартош К. С.</i> Publicart як сучасна культурно-мистецька практика: вітчизняний та зарубіжний досвід	170

Розділ IV. ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

<i>Черепанин М. В.</i> «Крила мрії» як форма реалізації мистецької практики в сучасних умовах.....	176
<i>Костюк Л. К., Усик О.</i> «Серпанок» в українському народному вбранні: культурологічний аспект	178
<i>Гадзицька С. Р.</i> Кетрін Менсфілд : від короткого оповідання до світового визнання	183
<i>Вальд Б.</i> Регіональні програми українського друку: досвід Рівненщини	186

CONTENTS

<i>Postolovskiy R.</i> Congratulatory word	3
<i>Vytkalov S., Vytkalov V.</i> Cultural activity as a subject of scientific analysis	4

Part I. HISTORICAL AND CULTURAL RETROSPECTIVE OF HUMAN CREATIVITY

<i>Bondarchuk Y.</i> The ancient cults reflection in the paleolithic sacred calendar	8
<i>Chechelnytska H.</i> Cross-cultural competences in implementation of the cross-cultural communication process	16
<i>Martsynkovskiy S, Martsynkovska I.</i> Ukraine and European cultural and education space	22
<i>Kuchyna N., Polishchuk A.</i> Development of club activities in the historical context	28
<i>Glushchuk O., Maliychyk V.</i> Rivne region through the prism of the state archive of the Rivne region	34
<i>Logvichenko A., Kaznacheieva M.</i> The work of the museums of Novohrad-Volynsky	39
<i>Pidserkovna Y., Pavlun V.</i> Children furnishing in polissia hut interior: a cradle	45

Part II. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECT OF CULTURAL ACTIVITY

<i>Dyba E., Tadlya A.</i> Competent – oriented challenges in the system of higher education in the sphere of culture and arts	53
<i>Davydovskiy K.</i> Synthesis of types of musical memory, considered as a methodological factor for overcoming variety excitement among students of the performing departments of musical education institution	59
<i>Kobryn N.</i> The features of the auditing methods of training at Ukrainian music lessons at specialized education	65
<i>Obukh L.</i> Training of managers of music culture in higher art educational establishments	72
<i>Melnichuk Y.</i> Modality of the register : current trends and formation of the worldwide	77
<i>Loban T.</i> Anatomy of dance as a composition for the preparation of the future choreographer	83
<i>Mokhnyuk R.</i> Cultural composition of master classes in the system of adaptation	87
<i>Samokhvalova A, Onischenko N.</i> The main problems of teaching ecological and legal disciplines on the basis of a course «Environmental law» in the technical higher educational institutions s	94
<i>Natarov V.</i> Some teaching methods for managing students’ cognitive-activity at lectures	98
<i>Stykhun N.</i> Development of professional skills of teachers by means of theatrical art in the modern conditions general school	103
<i>Gavrulyuk L., Kaznacheieva L.</i> The formation of a creative person in the literary and artistic studio of Sarny district house of children and youth	109
<i>Romanyuk O.</i> Organization of functional space for initial classes	114

Part III. PEDAGOGICAL PROBLEMS OF MODERN HIGH SCHOOL

<i>Markevych L.</i> From historical genesis of ballet form to theater scenic code of national Baltic performance	120
<i>Voloshyna L.</i> Classical dance as the basic aspect of choreographic education in high school	127
<i>Shevchenko M.</i> Municipal Capella of bamdurist of the city Ivano-Frankivsk: history of development, creative, performing activity	133
<i>Lehka I.</i> Fundamental principles of processing of dance folklore and dance folklore and methods of their use in folk stage choreography	137
<i>Tsimokh N.</i> Tendencies of becoming and development of genres of soviet television	143
<i>Chernaya C.</i> The phenomenon of infotainment is in telecasts	148
<i>Lakhtiuk I.</i> The transposition of baroque organ music for the accordion on the example of J.S. Bach's tokati and fugue D-moll	153
<i>Chykalyuk G.</i> Historiography of studies of musical life of the Rivnensshyna during the period of state independence	157
<i>Velinets B.</i> Festival tourism as a significant component of the event tourism in Rivne region	164
<i>Glushchuk O., Bartosh K.</i> Ublicaret as a modern cultural and artistic practice: domestic and foreign experience	170

Part IV. CULTURAL AND ARTISTIC PARADIGM OF UKRAINE IN THE DIVERSITY OF MANIFESTATIONS

<i>Cherepanyn M.</i> Vasylovych «Wings of dream» as a form of realization of artisti practice in modern conditions»	176
<i>Kostiuk L, Usyk O.</i> Gauze use in Ukrainian folk costume: culturological aspect	178
<i>Hadzytska S.</i> Katherine Mansfield: from a short storyto world recognition	183
<i>Vald B.</i> Program of the providing of Ukrainian book to local population (in the example of Rivne region)	186

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

АЛЬМАНАХ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «АФІНА» КАФЕДРИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА
МУЗЕЄЗНАВСТВА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ВИПУСК 18

Наукове редагування і коректура – *проф. Виткалов В.Г.*
Упорядкування, верстка та макет – *проф. Виткалов С.В.*
Відповідальний за випуск – *Виткалов В.Г.*

Підписано до друку 24.11.2018. Замовлення № 227/1.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 21.8. Наклад 100 прим.

Адреса редакції: м. Рівне, вул. С. Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра культурології та музеєзнавства. Тел. 0(362) 63-42-62

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ: Альманах наукового товариства «Афіна» кафедри культурології та музеєзнавства. Вип. 18 / За ред. проф. С. В. Виткалова. Рівне : РДГУ, 2018. 195 с.

*Свідотство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації, серія КВ № 15561-4033 Р.
Зареєстрованого Міністерством юстиції України, наказ № 1489/5 від 18.08.2009 р.*

ISBN 978-966-8424-77-9

**ББК 71.0
УДК 08:168.522**

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету
33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12